

O INSPECȚIE A LUI CUZA VODĂ LA POMPIERII DIN BUCUREȘTI

Locotenent ing. Constantin Popa
Academia de Poliție „Alexandru Ioan Cuza”
Facultatea de Pompieri

În România, de-a lungul timpului, s-au înregistrat o sumedenie de schimbări în structura organizatorică, denumire, efective ale pompierilor. De la primele forme de organizare a „tulumbagiilor” din București și până la domnia lui Alexandru Ioan Cuza, atunci când pompierii au pornit pe drumul pe care sunt și în acest moment, ca armă distinctă destinată exclusiv stingerii incendiilor și intervențiilor în alte situații de urgență, pompierii au străbătut un drum bogat în realizări.

Primele semnale care au atras atenția asupra necesității înființării unor echipe de stingători profesioniști, au apărut în urma marilor incendii, când s-a constatat că este nevoie de forțe organizate și instruite, pregătite să intervină în caz de incendiu. Astfel, cel mai mare incendiu din istoria Bucureștiului este consemnat la 23 martie 1847, în ziua de Paști, în șoproanele cluceresei Drăgănescu din Strada Franceză, în spatele Bisericii Sfântul Dumitru. Focul a izbucnit dintr-o joacă

a fiului cluceresei, care, nesupravegheat, a descărcat un pistol în tavanul șopronului plin cu fân.

Cu tot efortul Roatei de Pompieri, a celorlalte unități militare din București și a populației, focul a distrus tot centrul orașului. Focul a ars puternic aproape 24 ore, dar casele incendiate au ars mocnit alte câteva săptămâni. Au murit circa 15 persoane și un soldat pompier.

Acesta este ultimul mare incendiu din istoria Bucureștiului, poate și pentru că autoritățile au acordat Roatei de pompieri mai multă atenție, modernizând instrumentarul, măbind efectivele acestei unități, perfecționând instruirea acestora.

Începând cu 1820, apar idei despre organizarea unor echipe de pompieri care să poată interveni la stingerea incendiilor. A trebuit să treacă mai mulți ani până când să se definitiveze, din punct de vedere legislativ, formațiunea de pompieri și, mai ales, să se constituie pompierii militari.

Se pare că înainte de a se organiza formațiunea care urma să se ocupe de stingerea incendiilor, s-a dispus luarea unor măsuri care să limiteze posibilitățile izbucnirii unui incendiu. Astfel, într-un pitac domnesc către Vel Spătar, din 17 august 1783, după ce se referea la pericolul focului în oraș, la unele cauze care generează incendii, cerea să se dea poruncă „pe la străjeri”, împrejurul orașului București, ca să nu îngăduie nimănui a aduce în oraș fân sau a-l depozita pe lângă case, ci să-l depoziteze în afara orașului, departe de casă. În interiorul orașului puteau să se aducă mici cantități, care erau necesare zilnic.

Prima instituție de intervenție și combatere a incendiilor a fost *Corpul Tulumbagiilor*. Anul creării și structura organizatorică nu se cunosc cu exactitate, știm însă că acest Corp al Tulumbagiilor, ce funcționa pe lângă Agia

Bucureștiului, a fost reorganizat în timpul domniei lui Nicolae Mavrogheni (1786 – 1790).

În octombrie 1794 existau în București Steagurile de Foc. Spre sfârșitul secolului al XVIII-lea și începutul secolului al XIX-lea, documentele ne arată existența a două căpitării de foc, organizate pe lângă spătărie, cu câte un „steag” fiecare și cu 24 – 25 de oameni, slujind alternativ, cu săptămâna.

Domnitorul Alexandru Șuțu dă dispoziții ca tulumbagiii să fie trecuți în bugetul oastei, iar după Regulamentul Organic, se are în vedere modernizarea Serviciului de stingere a incendiilor.

Prima Roată de pompieri militari a fost organizată la 1 iulie 1845. Aceasta primește „botezul focului” în data de 4 august 1845, când pompierii militari au stins un incendiu izbucnit în București. Această faptă a fost remarcată de domnitorul Gheorghe Bibescu: *„Am văzut asemenea cu plăcere bărbăția și îndrăzneala pompierilor noștri, bărbăția atât mai însemnată cu cât aceasta a fost pentru dânșii cel dintâi prilej de a se arăta într-o slujbă în care au intrat de puțină vreme”*.

Este bine cunoscută lupta din Dealul Spirii, din 13 Septembrie 1848, când o parte din efectivul Roatei de Pompieri (164 pompieri militari, conduși de locotenentul Pavel Zăgănescu), a luptat cu otomanii ce intrau în București. Mai târziu, ca recompensă pentru eroismul lor, toți militarii pompieri participanți la acea bătălie au primit, în timpul domniei lui Alexandru Ioan Cuza (1860), prima medalie militară emisă în România – *„Pro virtute militari”* – și pensie de 15 lei pe lună, pe toată perioada vieții.

În cadrul legilor pentru reformarea armatei, inițiate și promulgate de domnitorul Alexandru Ioan Cuza, pompierii devin o armă aparte în cadrul armatei. Mai târziu, ei vor fi pregătiți ca artileriști, respectiv infanteriști.

În timp, pompierii au trecut, alternativ, de la Ministerul de Război (acum, al Apărării), la Ministerul Afacerilor Interne, căpătând astfel misiunea clară pe care o cunoaștem astăzi. În prezent, pompierii fac parte din structura Inspectoratului General pentru Situații de Urgență.

Inspecția Domnitorului Cuza la pompieri

În luna martie 1859, la numai două luni după alegerea sa ca domn, Alexandru Ioan Cuza a făcut o primă inspecție la unitatea de pompieri din București. Mulțumit de cele constatate, a dat un înalt ordin de zi către oștire, în care arăta: *„Vizitând la 28 martie Corpul Pompierilor, l-am găsit în cea mai plăcută stare, adică frontul întocmit înaintea instrumentelor de foc, cu trenul lor și al cailor, năvălirea acestora asupra închipuitei arderi a cazarmei Sfântul Gheorghe, operarea tuturor mijloacelor întrebuințate cu folos, urcarea și coborârea pe frânhii în diferite feluri, închipuiri de a scăpa din foc ființele ce puteau fi jertfite și evoluții ogărești de tot felul, care toate acestea executându-se destul de bine, ne dotează de cunoștința datoriei pompierilor”.*

Prin același înalt ordin, Alexandru Ioan Cuza a adus mulțumiri comandantului acestei unități, maiorul Pavel Zăgănescu, precum și celorlalți ofițeri ai „Comenzii de pompieri” și a înălțat la gradul de locotenent pe sublocotenentii Scarlat Cojescu, Badea Dan și Marin Barbu.

Domnitorul, fiind însă militar de carieră și cunoscând că o apreciere nu se poate face după doar o „vizită” și dorind a se încredința „de grăbnicia cu care comanda pompierilor Capitalei se găsește și se pune în mișcare după semnalul dat pentru incendii”, a făcut o nouă vizită inopinată la cazarma pompierilor din București, la data de 12 iunie 1859. Mulțumit de rapiditatea cu care pompierii au fost gata la intervenție, în

numai două minute, în Înaltul ordin de zi nr. 58 a folosit termeni elogioși la adresa soldaților și ofițerilor pompieri.

Prin natura meseriei lor, pompierii sunt salvatori, oameni care-și ajută semenii aflați în dificultate, salvează vieți și bunuri materiale; tocmai aceste misiuni ale lor i-au transformat, le-au format o imagine pozitivă în ochii tuturor. Tocmai de aceea, pompierii, respectiv forțele de intervenție în situații de urgență, sunt bine văzuți și prețuiți nu doar în România, ci și în toată lumea.

BIBLIOGRAFIE:

➤ *Istoria Pompierilor Militari Bucureșteni*, col. dr. Vasile Irimia și colectiv, ediția I, București, 1996.

➤ *Istoria României* (compendiu), Constantinescu M., Daicoviciu C., Pascu Șt., Editura Didactică și Pedagogică, București, 1970.